

Sellel «Jumalikul komöödial», mis peatselt jõuab RAT «Estonia» lavale, pole midagi ühist Dante Alighieri samanimelise teosega. Nad on ainult nimekaimud. Ka piibli esimeste peatükkidega ei ole selles näidendil kuigi palju ühist, olgugi et mõlemas

käsitletakse ühtesid ja neidsamu «südamusi»: maailma ja inimese loomist, Aadama ja Eeva elu paradisiis, esimest patulange mist ning sellele järgne nud väljakihutamist Eedeni st. Piibel jutustab ju kõigest sellest hirmus tõsi selt, Isidor Stoki ja Modest Tabatšnikovi «kergemeelne etendamine» (säärastel on määratletud nende «Jumaliku komöödia» žanriline kuuluvus) aga pajatab nendest südamustest naljatoonil, jumalavallatult ja huumorikäsitlusega.

Et mitte jumal ei loonud inimest oma näo järgi, vaid et inimene löi jumala oma näo järgi — see pole enam kellelegi uudiseks. Seda teab nüüd iga koolipoiss. Ja ka Isidor Stok löi maailma ja inimese looja inimese näo järgi. Ainult et tema loodud Looja ei sarnane selle karmi ja tõsi-

se jumalaga, kellest jutustavad «pühad raamatud». Ta on rohkem selle naljaka ja ettevoitliku, veidi naiivse ja endaga hirmsasti rahuloleva vanamehe moodi, keda meie tunneme Jean Effeli kuulsate joonistuste särjade «Maailma loomine» ja «Inimese loomine» järgi.

MAAILMA LOOMINE

LÕBUSALT KÄSITLETULT

Isidor Stoki Looja on maailma loomisel agar ja tark, kuidas ta osavate käte ringi liige, ta on uudishimulik ja kergesti solvuv, ta ei salli altpoolt tulevat kriitikat, kuid massidest ei irdu, ning iga kord, kui olukord keeruliseks kipub minema, toetub inglite tootmisõupidamise kollektiivsele mõistusele...

Ja üks neid keerulisi olukordi teki niisuguse suure ja esmakordse ettevõtte juures, nagu maailma ja inimese loomine, peaaegu igal sammul. Kõike ei saa ju ette näha, ja pealegi libiseb mõnikord isegi jumal haltuurategemisele... Ja nii lähebki aia taha esimene naine, kelle Looja voolis savi-

jäätmeist, nii äpardub mõnigi asi, mis ei olnud küllalt hästi läbi mõeldud, enne kui seda looma hakati...

Kuidas olekski võidud ära hoida Aadama ja Eeva patulange mist, kui esimeste inimeste jõudeaja kultuurseks sisustamiseks ei

lelegi minna — aina inglid ümberringi...

Esialgselt oli I. Stoki «Jumaliku komöödia» nuku näidend. Esimesena tõi selle lavale S. Obrastsov Moskva Kesknukuteatris. Siis alles tuli see täiendatud ja muudetud variandis ka «päris» teatri lavale — selle lavastas G. Tovstonogov Leningradi Gorki-nim. Suures Draamateatris. Antud lavastuse jaoks kirju-

olnud paradisiis midagi ette nähtud! Polnud isegi kino! Ja külla polnud ka kel-

tas helilooja M. Tabatšnikov mõned laulunumbrid. RAT «Estonia» töötajad,

Looja (A. Mering) ja inglid (H. Otto ja L. Merimaa) lahendavad maailma loomise probleeme.

tutvunud G. Tovstonogovi lavastusega, tulid mõttele luua «Jumaliku komöödia» aineil muusikaline etendus. Nende tellimusel kirjutaski M. Tabatšnikov näidendil terve rea uusi muusikalisi numbreid ja RAT «Estonia» dirigent Ulo Raudmäe orkestreeris need. Nii sai teoks «Jumaliku komöödia» uus, muusikaline variant.

Nooruslikku vallatust täis lavateost kannavad suurel määral oma õlgadel RAT «Estonia» noored. Selle lavastajaks on noor režissöör Sulev Nõmmik, tantsud on seadnud Lunatšarski-nim. Teatriinstituudi ballettmeistrite osakonna diplomand Enn Suve. Ka dirigent Ulo Raudmäe, kelle õlgadel lasub uuslavastuse muusikaline külg, ei ole RAT «Estonia» dirigendipuldi taga veel kuigi «vana olija». Lavakujundus ja dekoratsioonid on Lembit Roosalt, keda küll enam noorte hulka ei liigitata, kuid kes töötas «Jumaliku komöödia» kujundamisel eht-noorusliku särtsuga.

Eeva vastutusrikkas osas debüteerivad operetiartistidena kaks RAT «Estonia» baleriini — Ülle Ulla ja Mercedes Hink. Mõlemad on juba edukalt esinenud näitlejana — Ulla filmis

ja Hink televisiooni-lavastuses ning Ehitajate Klubis isetegevuslasena. Kuid operetis, kus neil tuleb mängida, tantsida ja ka laulda, proovivad mõlemad oma jõudu esmakordselt. Ja nagu tõestavad proovid — lootustäratavalt.

Aadama osas on kõrvuti Harri Vasaraaga rakendatud noor artist Uno Vark.

Ulejäänud osades esinevad Hugo Malmsten ja Alfred Mering (Looja), Silvia Urb ja Asta Vihandi (esimene naine — see, kes aia taha läks), Endel Pärn ja Ervin Kärvet (Ingel D — kritikaan ja sahkerdaja, kes lõpuks tõugatakse taevast maha ja kellest piibli andmetel saatan saab), Enno Eesmaa, Kalju Karask, Heino Otto, Harald Kard, Ants Aasma ja Vello Merimaa (inglid A, B ja C).

Peale nende on lavastuses iseenesest mõista rakendatud ka koor ja balletirühm (tantsu on etenduses kaunis palju). Kõik nad, koos orkestri ja pub-

Aadam (U. Vark) ja Eeva (U. Ulla) enne patulange mist. O. Juhani fotod

likule nägematuks jääva tehnilise lavapersonaliga, on praegu pingsas töös uuslavastuse viimistlemisel, et pakkuda «Jumaliku komöödiaga» teatrikülastajatele tõesti nauditavat meelelahutust.

M. ELLING